

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز ملی آموزش مهارتی و حرفه ای علوم پزشکی

استانداردهای
دوره آموزش مهارتی و حرفه ای

- 1-1 نام دوره :
فارسی : تربیت مشاور شیردهی
انگلیسی : Lactation counselor training course
- 1-2 تعریف دوره :
تربیت مشاور شیردهی به منظور رفع مشکلات احتمالی مادران و ارتقای سلامت شیرخواران به صورت ارائه آموزش های تئوری و عملی لازم همراه با ارائه گواهی مربوطه (Certified Lactation Consultant / CLC)
- 1-3 حداکثر ظرفیت پذیرش دوره :
28

استاندارد دوم: پیش نیاز ها و ویژگی های مهارت آموزان

- 2-1 مدرک تحصیلی :
متخصص زنان و زایمان - متخصص کودکان و فوق تخصص های مربوطه - پزشک عمومی - دکترای کارشناس ارشد و یا کارشناس در رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده و بهداشت مادر و کودک
- 2-2 دوره ها و گواهینامه های معتبر :
- 2-3 سایر شرایط :
جنسیت: زن - محل خدمت یا سابقه فعالیت در زمینه کمک به مادران در امر شیردهی - با توجه به اطلاعات زمینه ای یکسان گروه های هدف در مورد آموزش، نیازی به تفکیک و اجرای برنامه به صورت جداگانه نمی باشد.
- 2-4 شیوه پذیرش مهارت آموزان :
آزمون ورودی/مصاحبه|
- 2-4-1 شیوه پذیرش مهارت آموزان را توضیح دهید :

پذیرش مهارت آموز براساس مصاحبه عمومی و آزمون شفاهی انجام می شود: تیم مصاحبه کننده مشتمل بر دو متخصص کودکان و در صورت امکان، حداقل یک مشاور شیردهی) می باشد. ویژگی های مصاحبه علمی: پرسش و پاسخ از داوطلبان شرکت در دوره براساس مطالب منابع علمی معرفی شده همچنین کسب اطلاع از میزان اعتقاد، فعالیت و تجربه کاری آنان در زمینه تغذیه با شیرمادر زمان مصاحبه با هر داوطلب 20 دقیقه می باشد که لازم است به 6 سوال از 8 سوال مطرح شده) پاسخ درست بدهند). منابع علمی: دو کتاب شیرمادر و تازه های تغذیه با شیرمادر برای متخصصین کودکان و پزشکان از انتشارات انجمن علمی ترویج تغذیه با شیرمادر ایران

سایر روش ها :

استاندارد سوم: شرایط اختصاصی اجرای دوره

1-3 استاندارد های منابع انسانی تخصصی :

ردیف	نیروی تخصصی	رشته تحصیلی	مقطع	ویژگی های مورد انتظار	تعداد
1	مربی	رشته های مرتبط با کودکان	فوق تخصص	ترجیحاً عضو هیئت علمی و با یک تا سه سال * سابقه تدریس در زمینه ترویج تغذیه با شیرمادر * نهایتاً انتخاب مربی / کارشناس برعهده مسئول علمی دوره می باشد. * ترجیحاً ارائه آموزش در بخش نظری	1
2	مربی	کودکان	متخصص	ترجیحاً عضو هیئت علمی و با یک تا سه سال * سابقه تدریس در زمینه ترویج تغذیه با شیرمادر * نهایتاً انتخاب مربی / کارشناس برعهده مسئول علمی دوره می باشد. * در بخش آموزش عملی (آموزش عملی با استفاده از مولاژ و ابزار شیردهی و آموزش بالینی) یک مربی به ازای هر 4 مهارت آموز	1
3	مربی	تغذیه	دکتری تخصصی (Ph.D)	ترجیحاً عضو هیئت علمی و با یک تا سه سال * سابقه تدریس در زمینه ترویج تغذیه با شیرمادر * نهایتاً انتخاب مربی / کارشناس برعهده مسئول علمی دوره می باشد. * ترجیحاً ارائه آموزش در بخش نظری	1
4	مربی	زنان زایمان	متخصص	ترجیحاً عضو هیئت علمی و با یک تا سه سال * سابقه تدریس در زمینه ترویج تغذیه با شیرمادر * نهایتاً انتخاب مربی / کارشناس برعهده مسئول علمی دوره می باشد. * ترجیحاً ارائه آموزش در بخش نظری	1
5	مربی	پزشک عمومی	دکتری عمومی	ترجیحاً عضو هیئت علمی و با یک تا سه سال * سابقه تدریس در زمینه ترویج تغذیه با شیرمادر * نهایتاً انتخاب مربی / کارشناس برعهده مسئول علمی دوره می باشد. * در بخش آموزش عملی (آموزش عملی با استفاده از مولاژ و ابزار شیردهی و آموزش بالینی) یک مربی به ازای هر 4 مهارت آموز	1
6	مسئول علمی دوره	متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان	متخصص	ترجیحاً عضو هیئت علمی و با یک تا سه سال * سابقه تدریس در زمینه ترویج تغذیه با شیرمادر	1
7	کارشناس	دکتر، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک	کارشناسی	ترجیحاً عضو هیئت علمی و با یک تا سه سال * سابقه تدریس در زمینه ترویج تغذیه با شیرمادر * نهایتاً انتخاب مربی / کارشناس برعهده مسئول علمی دوره می باشد. * در بخش آموزش عملی (آموزش عملی با استفاده از مولاژ و ابزار شیردهی و آموزش بالینی) یک مربی به ازای هر 4 مهارت آموز	0

منابع انسانی تخصصی دوره با رعایت ضوابط و آیین نامه های اداری و استخدامی هیات علمی و غیر هیات علمی و متعهدین خدمت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

2-3 استاندارد های فضای فیزیکی :

ردیف	عنوان مکان	کاربری در ساختار کلی دوره	مشخصات	تعداد
1	کلاس		دارای استانداردهای لازم و امکانات سمعی بصری جهت ارائه اسلایدهای آموزشی و فیلم فراهم باشد.	1

2-3 استانداردهای فضای فیزیکی :

ردیف	عنوان مکان	کاربری در ساختار کلی دوره	مشخصات	تعداد
2	بیمارستان		امکان مشاوره حضوری با مادران شیرده در بخش زایمان، بستری، نوزادان، مراقبت های ویژه نوزادان و کلینیک مادر و کودک فراهم باشد.	1
3	سایر	اتاق پراتیک	دارای استانداردهای لازم جهت کار با مولاژ، شیردوش و ابزار شیردهی	1

فضای فیزیکی اجرای دوره با رعایت ضوابط و استانداردهای فضاهای بهداشتی درمانی و آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مرکز ملی و دارای مجوزهای مربوط

3-3 استانداردهای تجهیزات ویژه :

ردیف	نام دستگاه/وسیله	مشخصات	تعداد
1	شیردوش برقی	دارای استانداردهای لازم منجمله قدرت مکش مناسب جهت تخلیه موثر پستان ها باشد، کیف شیردوش و بطری استریل (و یا یکبار مصرف) در اختیار هر مادر قرار بگیرد (حداقل 2 دستگاه که با برنامه ریزی در بخش آموزش عملی با ابزار، لازم است برای هر گروه چهار نفره یک دستگاه شیردوش در نظر گرفته شود).	2

دارای مجوز تولید/واردات از اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت و سایر سازمانهای مربوط

4-3 استانداردهای ابزارهای ویژه :

ردیف	نام دستگاه/وسیله	مشخصات	تعداد
1	شیردوش دستی	دارای استانداردهای لازم منجمله قدرت مکش مناسب جهت تخلیه موثر پستان ها باشد، ترجیحاً فرم سیلندریک آن موجود باشد، کیف شیردوش و بطری استریل در اختیار هر مادر قرار بگیرد. (حداقل 4 دستگاه که با برنامه ریزی در بخش آموزش عملی با ابزار، لازم است یک دستگاه شیردوش برای هر 2 مهارت آموز در نظر گرفته شود).	4
2	ماکت پستان	دارای استانداردهای لازم؛ مناسب جهت ارائه آموزش های لازم در زمینه آناتومی پستان، نحوه پستان گرفتن صحیح شیرخوار و نحوه صحیح دوشیدن شیر (حداقل ماکت که با برنامه ریزی در بخش آموزش عملی با 2 ابزار، لازم است یک ماکت برای هر 4 مهارت آموز در نظر گرفته شود).	2
3	ماکت سر نوزاد نارس	دارای استانداردهای لازم؛ متناسب با اندازه سر نوزاد نارس / دهان کاملاً باز با سایز مناسب (حداقل 2 ماکت که با برنامه ریزی در بخش آموزش عملی با ابزار، لازم است یک ماکت برای هر 4 مهارت آموز در نظر گرفته شود).	2
4	ماکت سر شیرخوار	دارای استانداردهای لازم؛ متناسب با اندازه سر نوزاد ترم / دهان کاملاً باز با سایز مناسب (حداقل 2 ماکت که با برنامه ریزی در بخش آموزش عملی با ابزار، لازم است یک ماکت برای هر 4 مهارت آموز در نظر گرفته شود).	2

4-3 استانداردهای ابزارهای ویژه :

ردیف	نام دستگاه/وسیله	مشخصات	تعداد
5	عروسک	دارای استانداردهای لازم؛ متناسب با اندازه نوزاد نارس ترم جهت آموزش وضعیت های صحیح شیردهی / حداقل 4 عروسک که با برنامه ریزی در بخش آموزش) عملی با ابزار، لازم است یک عروسک برای هر 4 مهارت آموز در نظر گرفته شود).	4
6	بالش / بالش شیردهی	به تعداد مادرانی که مورد مشاوره قرار می گیرند و دارای استانداردهای لازم (به ازای هر مهارت آموز یک بالش شیردهی مورد نیاز است).	28
7	فنجان	دارای استانداردهای لازم؛ جهت آموزش نحوه شیردهی به نوزاد / شیرخوار با فنجان (به ازای هر مهارت آموز یک فنجان مورد نیاز است).	28
8	لوله تغذیه معده	دارای استانداردهای لازم؛ شماره 5 یا 6 ، جهت آموزش به ازای هر مهارت آموز) SNS تغذیه نوزاد / شیرخوار با یک لوله تغذیه معده مورد نیاز است).	28
9	سرنگ	دارای استانداردهای لازم؛ حجم 20 سی سی، جهت از آن استفاده SNS آموزش تغذیه نوزاد / شیرخوار با می شود (به ازای هر مهارت آموز یک سرنگ مورد نیاز ا ست).	28

دارای مجوز تولید/واردات از اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت و سایر سازمانهای مربوط

5-3 استانداردهای مواد مصرفی ویژه :

ردیف	عنوان	مشخصات	تعداد
1	کارت منحنی رشد	داراری استانداردهای لازم و یک کارت برای هر مهارت آموز	28

6-3 استانداردهای تعداد نمونه و بیمار :

ردیف	عنوان نمونه / بیماری	ویژگی	تعداد
1	مادرانی که تازه زایمان کرده اند / مادران دارای فرزند شیرخوار	روزانه 2 مادر به ازای هر مهارت آموز	56

دارای مجوز تولید /واردات از اداره کل تجهیزات پزشکی وزارت و سایر سازمانهای مربوط

استاندارد چهارم: طرح دوره (CourseDesign)

1-4 اهداف یادگیری :

4-1-1 هدف کلی : ارتقای سلامت کودک و مادر (به عنوان زیربنای سلامت جامعه) با افزایش میزانهای
شیردهی از طریق تربیت مشاورین شیردهی که مهارت مشاوره صحیح با مادران شیرده،
شناخت مشکلات شیردهی و توانایی رفع آنها را می آموزند.

4-1-2 اهداف ویژه در سه حیطه:

شناختی: هر مهارت آموز باید بتواند:
1- اصول انجام مشاوره شیردهی صحیح با مادر را انجام دهد: جهت برقراری یک شیردهی موفق،
اعتماد مادر را جلب نماید، در مادر ایجاد انگیزه کند و اعتماد به نفس او را افزایش دهد تا نهایتاً

بتواند در مادر تغییر رفتار ایجاد کند.

- 2- انواع وضعیت های صحیح شیردهی را روی مولاژ انجام داده و یا به مادر بیاموزد.
- 3- پستان گرفتن صحیح شیرخوار را روی مولاژ انجام داده و یا به مادر بیاموزد.
- 4- نحوه تغذیه با شیرمادر در شیرخواران نارس، نزدیک ترم، کم وزن و دارای نیاز خاص را به مادر آموزش دهد.
- 5- روش های تحریک رفلکس اکسی توسین را بر روی مولاژ انجام و یا به مادر آموزش دهد.
- 6- روش های صحیح دوشیدن شیر (با دست یا پمپ) و نحوه ذخیره سازی آن را به مادر آموزش دهد.
- 7- روش فشردن پستان با دست را انجام داده و کاربرد آن را توضیح دهد.
- 8- استفاده از برخی ابزار برای تغذیه شیرخوارانی که امکان تغذیه مستقیم از پستان مادر را ندارند (فنجان، قاشق، SNS، ...) را به مادر بیاموزد.
- 9- مشکلات احتمالی شیردهی (مربوط به مادر یا شیرخوار) را با انجام اقدامات زیر شناسایی و رفع کند: گرفتن شرح حال کامل، ارزیابی نحوه شیردادن مادر و شیرخوردن شیرخوار، لیست کردن نشانه ها، لیست کردن علل به وجود آورنده مشکلات، تطبیق شرح حال و نشانه ها با مشکلات، اولویت بندی مداخلات لازم / و در نهایت مداخلات انجام شده را ارزشیابی کند.
- 10- تماس پوست با پوست مادر و نوزاد بعد از زایمان طبیعی و سزارین / KMC در موارد لزوم را اجرا نماید.
- 11- علل امتناع شیرخوار از گرفتن پستان را رفع کند.
- 12- مادران باردار نیازمند مراقبت ویژه در شیردهی را شناسایی کند.
- 13- مادران نیازمند مشاوره تخصصی را شناسایی و ارجاع دهد.

نگرشی:

- ارتقای سطح اعتقاد هر مهارت آموز درزمینه:
- 1- تغذیه با شیرمادر؛ استاندارد طلایی تغذیه و بهترین الگوی رشد و نمو در شیرخواران
- 2- نقش تغذیه با شیرمادر در سلامت و بقای کودکان
- 3- نقش تغذیه با شیرمادر در سلامت مادر
- 4- نقش تغذیه با شیرمادر در رفع زردی فیزیولوژیک، هیپوگلیسمی نوزاد، کم آبی
- 5- مزایای آغوز و اهمیت تغذیه انحصاری با شیرمادر تا پایان 6 ماهگی در کاهش مرگ و میر و بیماری های شیرخوار
- 6- اهمیت تماس پوست با پوست مادر و نوزاد و تغذیه از پستان در ساعت اول زندگی
- 7- فواید انجام KMC
- 8- اهمیت دوشیدن شیر و موارد لزوم آن
- 9- مزایای اقتصادی تغذیه با شیرمادر برای خانواده / جامعه

رفتاری:

- هر مهارت آموز باید بتواند:
- 1- اصول انجام مشاوره شیردهی صحیح با مادر را انجام دهد: جهت برقراری یک شیردهی موفق، اعتماد مادر را جلب نماید، در مادر ایجاد انگیزه کند و اعتماد به نفس او را افزایش دهد تا نهایتا بتواند در مادر تغییر رفتار ایجاد کند.
 - 2- انواع وضعیت های صحیح شیردهی را روی مولاژ انجام داده و یا به مادر بیاموزد.
 - 3- پستان گرفتن صحیح شیرخوار را روی مولاژ انجام داده و یا به مادر بیاموزد.
 - 4- نحوه تغذیه با شیرمادر در شیرخواران نارس، نزدیک ترم، کم وزن و دارای نیاز خاص را به مادر آموزش دهد.
 - 5- روش های تحریک رفلکس اکسی توسین را بر روی مولاژ انجام و یا به مادر آموزش دهد.
 - 6- روش های صحیح دوشیدن شیر (با دست یا پمپ) و نحوه ذخیره سازی آن را به مادر آموزش دهد.
 - 7- روش فشردن پستان با دست را انجام داده و کاربرد آن را توضیح دهد.
 - 8- استفاده از برخی ابزار برای تغذیه شیرخوارانی که امکان تغذیه مستقیم از پستان مادر را ندارند (فنجان، قاشق، SNS، ...) را به مادر بیاموزد.
 - 9- مشکلات احتمالی شیردهی (مربوط به مادر یا شیرخوار) را با انجام اقدامات زیر شناسایی و رفع کند: گرفتن شرح حال کامل، ارزیابی نحوه شیردادن مادر و شیرخوردن شیرخوار، لیست کردن نشانه ها، لیست کردن علل به وجود آورنده مشکلات، تطبیق شرح حال و نشانه ها با مشکلات، اولویت بندی مداخلات لازم / و در نهایت مداخلات انجام شده را ارزشیابی کند.

10- تماس پوست با پوست مادر و نوزاد بعد از زایمان طبیعی و سزارین / KMC در موارد لزوم را اجرا نماید.

11- علل امتناع شیرخوار از گرفتن پستان را رفع کند.

12- مادران باردار نیازمند مراقبت ویژه در شیردهی را شناسایی کند.

13- مادران نیازمند مشاوره تخصصی را شناسایی و ارجاع دهد.

جدول بخش های اصلی دوره : 2-4

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
1	اهمیت تغذیه با شیرمادر	نقش تغذیه با شیرمادر در سلامت و بقای کودکان	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				30	نظری
2	اهمیت تغذیه با شیرمادر	مزایای آغوز و اهمیت تغذیه انحصاری با شیرمادر در کاهش مرگ و میر و بیماری های شیرخوار / طول مدت تغذیه انحصاری با شیرمادر	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری
3	اهمیت تغذیه با شیرمادر	اهمیت تماس و تغذیه در ساعت اول زندگی و نحوه انجام در زایمان طبیعی و سزارین / توجهات لازم در هفته اول	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری
4	موانع موفقیت مادر در شیردهی و راهکارها	علل ناکافی بودن شیرمادر واقعی - ذهنی، راه های افزایش شیرمادر و تداوم شیردهی	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
5	موانع موفقیت مادر در شیردهی و راهکارها	مادران شاغل و شیردهی و راه کارهای پیشنهادی	پزشک عمومی،م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				30	نظری
6	موانع موفقیت مادر در شیردهی و راهکارها	دلایل امتناع کودک از گرفتن پستان و راه درمان	پزشک عمومی،م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری
7	اهمیت تغذیه با شیرمادر	تغذیه مادر در دوران بارداری و شیردهی	تغذیه،پزشک عمومی،م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری
8	موانع موفقیت مادر در شیردهی و راهکارها	مصرف دارو در زایمان	زنان زایمان، متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				30	نظری
9	وضعیت های شیردهی	وضعیت های مختلف شیردهی در شیرخوار سالم / چندقلویی	پزشک عمومی،م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،		ماکت پستان، ماکت سر شیرخوار، اسک،ب الش / بالش شیردهی		90	نظری

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
10	وضعیت های شیردهی	وضعیت های مختلف شیردهی در نوزاد نارس یا نزدیک ترم / فواید انجام KMC	متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،			ماکت پستان، عروس ک، بال ش / بالش شیرده ی،	نظری	60
11	موانع موفقیت مادر در شیردهی و راهکارها	رفتارهای تغذیه ای و خصوصیات خلقی شیرخواران	تغذیه، پزشکی عمومی، متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				نظری	30
12	اهمیت تغذیه با شیرمادر	منحنی رشد کودکانی که شیرمادر می خورند و نشانه های کافی بودن شیرمادر	تغذیه، پزشکی عمومی، متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،			کارت منحنی رشد،	نظری	60
13	موانع موفقیت مادر در شیردهی و راهکارها	مشکلات احتمالی پستان در شیردهی	زنان زایمان، پز شک عمومی، متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				نظری	60
14	موانع موفقیت مادر در شیردهی و راهکارها	مضرات استفاده از شیرمصنوعی، بطری و گول زنگ	پزشک عمومی، متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				نظری	30

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
15	اهمیت تغذیه با شیرمادر	تغذیه با شیرمادر در رفع زردی فیزیولوژیک، هیپوگلیسمی نوزاد، کم آبی کولیک و ریفلاکس / شیرخواران	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری
16	اهمیت تغذیه با شیرمادر	اهمیت دوشیدن شیر، اصول دوشیدن شیر با دست و پمپ شیردوش / روش فشردن پستان با دست و کاربرد آن / نحوه ذخیره کردن شیر دوشیده شده	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،		شیردوش دستی، ماکت پستان،		60	نظری
17	اهمیت تغذیه با شیرمادر	تغذیه نوزادان با شرایط خاص (کم وزن، شکاف کام، هیپوتون و ...)	متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری
18	اهمیت تغذیه با شیرمادر	استفاده از برخی ابزار برای تغذیه شیرخوار (فنجان، SNS قاشق، سرنگ و ...)	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،		ماکت پستان، ماکت سر شیرخوار، فنجان، لوله تغذیه، معده، سرنگ،		60	نظری
19	مشاوره شیردهی	اصول مشاوره شیردهی خصوصیات مشاور، مهارت) های مشاوره و گرفتن شرح حال) / شناسایی و ارجاع مادران نیازمند مشاوره تخصصی	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				30	نظری

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
20	اهمیت تغذیه با شیرمادر	فرزندخواندگی و تولید شیر برقراری مجدد شیر -	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				30	نظری
21	اهمیت تغذیه با شیرمادر	تغذیه مستقیم از پستان / مکیدن و بلعیدن طبیعی	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				30	نظری
22	اهمیت تغذیه با شیرمادر	و (Milk flow) جریان شیر) تاثیر آن بر مکیدن، بلعیدن و تنفس	پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				30	نظری
23	اهمیت تغذیه با شیرمادر	نقش تغذیه با شیرمادر در سلامت مادر	تغذیه، پزشک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	کلاس،				60	نظری

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
24	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	آناتومی و فیزیولوژی پستان اندوکرینولوژی شیردهی))	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	60
25	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	تغذیه با شیرمادر از دیدگاه اسلام و سایر ادیان - شاخص های تغذیه با شیرمادر / جهانی و کشوری	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	60

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
26	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	تفاوت شیرمادر و شیرهای مصنوعی	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،					عملی	60
27	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	بیماری های مادر / شیرخوار و شیردهی (موارد منع شیردهی) - دارو و شیرمادر	متخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،					عملی	60

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
28	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	ده اقدام بیمارستان های دوستدار کودک / تعاریف شاخص های شیردهی	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	60
29	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	کد بین المللی و قانون ترویج تغذیه با شیرمادر	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	60

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
30	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	آموزش شیردهی به مادران باردار و شناخت مادران باردار نیازمند مراقبت ویژه در شیردهی / سزارین و شیردهی / بارداری مجدد و شیردهی	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	60
31	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	نیاز به آهن و ویتامین در دوران شیرخواری	تغذیه، پز ک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	60
32	پرسش و پاسخ از مطالب خودآموزی	نحوه شروع تغذیه تکمیلی زمان مناسب و نحوه از / شیرگرفتن شیرخوار	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	60

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
33	آموزش عملی شرکت کنندگان با استفاده از مولاژ	وضعیت های شیردهی و KMC	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق، پراتیک،		ماکت پستان، ماکت سر شیرخوار، ار، وسک، ب الش / بالش شیرده ی،		عملی	60
34	آموزش عملی شرکت کنندگان با استفاده از مولاژ	وضعیت های شیردهی / چندقلویی و نوزاد نارس	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق، پراتیک،		ماکت پستان، ماکت سر شیرخوار، ار، وسک، ب الش / بالش شیرده ی،		عملی	60

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
35	آموزش عملی شرکت کنندگان با استفاده از مولاژ	روش های تحریک رفلکس اکسی توسین / روش دوشیدن شیر	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،	شیردوش دستی، ماکت پستان،			60	عملی
36	آموزش عملی شرکت کنندگان با مولاژ	استفاده از ابزار شیردهی	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،	ماکت پستان، ماکت سر شیرخوار، عروسک فنجان، له تغذیه معده، سرنگ،			60	عملی

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه	
								زمان	روش آموزش
37	کار عملی شرکت کنندگان با مولاژ، شیردوش و ابزار شیردهی	تحت نظارت مربی و کارشناس - حداقل در 5 جلسه 1.5 ساعته	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق، پرانتیک،		شیردوش دستی، ماکت پستان، ماکت سر شیرخوار، ار، وسک، ب الش / بالش شیردهی فنجان، لوله تغذیه، معده، سرنگ،	عملی	420	
38	نقش بازی	مربوط به مهارت های مشاوره + یک نمونه از سناریوهای مشاوره شیردهی توسط مربی - کارشناس	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق، پرانتیک،			عملی	120	

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	آموزش / زمان به دقیقه	
							زمان	روش آموزش
39	نقش بازی	حداقل 10 سناریوی مشاوره شرکت کنندگان به صورت / گروه های دو نفره	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،			عملی	420
40	آموزش بالینی	ارائه آموزش های عملی در زمینه: مشاوره با مادران شیرده، وضعیت های صحیح شیردهی، پستان گرفتن صحیح شیرخوار، روش های صحیح دوشیدن شیر با دست یا پمپ، استفاده از ابزار شیردهی در بخش زایمان، بستری، نوزادان، مراقبت های ویژه نوزادان و کلینیک مادر و کودک بیمارستان / شرکت کنندگان به گروه های 4-5 نفره تقسیم می شوند که هر گروه توسط یک مربی یا کارشناس آموزش می بیند (حداقل 6 جلسه 2 ساعته) به این مرحله از آموزش تعلق می گیرد).	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	بیمارستان،	شیرد وش دستی، بالش / بالش شیردهی فنجان، ل وله تغذیه معدده، سرنگ،		عملی	720

ردیف	بخش اصلی	محتوا-اقدامات	منابع انسانی	فضای فیزیکی	تجهیزات	ابزار	مواد مصرفی	آموزش / زمان به دقیقه		
								زمان	روش آموزش	
41	ارائه گزارش شرکت کنندگان از آموزش بالینی	شرکت کنندگان گزارشی از مشاهدات و اقدامات انجام شده در بخش ها را ارائه می دهند که مورد بحث و تبادل نظر قرار می گیرد (حداقل 5 جلسه 90 دقیقه) ای به این مرحله از آموزش تعلق می گیرد) ..	زنان زایمان، پز شک عمومی، م تخصص کودکان یا فوق تخصص رشته های مرتبط کودکان، دکتر ا، کارشناس ارشد، کارشناس رشته های پرستاری، مامایی، تغذیه، بهداشت خانواده، بهداشت مادر و کودک،	سایر اتاق پراتیک،				عملی	480	
								نظری	عملی	
								1140	2940	جمع

3-4 روش ارزیابی پایان دوره مهارت آموزان : سایر موارد||Logbook|Observation|آزمون کتبی|آزمون شفاهی|

1-3-4 شیوه ارزیابی مهارت آموزان دوره را توضیح دهید :

آزمون سنجی و علمی ساختارمند (SOS) با استفاده از چک لیست استاندارد.

آزمون شفاهی (هفت شکست کننده حدود 10 دقیقه)

1- Breastfeeding: A guide for the medical profession. English Edition. Lancet, 2016

2- انتشارات انجمن علمی ترویج تغذیه با شیرمادر ایران شامل:

3- شیر مادر، تغذیه شیرخواران از 6 تا 12 ماهگی، تغذیه در سال دوم زندگی، راه های تغذیه، رشد تغذیه کودک

4-4 منابع آموزشی :

5-4 فهرست مهارت های تکنیکی (پروسجرال) و غیر تکنیکی مهارت آموزان:

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
مشاوره با مادران دارای فرزند شیرخوار	5	3	5	13
شیردوشی با شیردوش (برقی / دستی)	5	3	5	13
شیردوشی با دست	5	3	5	13
کار با ابزار / فنجان	5	3	5	13
کار با ابزار / لوله تغذیه معده و سرنگ	5	3	5	13

عنوان مهارت	دفعات مشاهده	دفعات کمک در انجام	دفعات انجام مستقل	کل دفعات
کار با ابزار / رابط پستان	5	3	5	13

استاندارد پنجم : طول مدت دوره

1-5 مدت برگزاری دوره :

ساعت : 68

روز : از 10 تا : 20

ماه : از 1 تا : 2

استاندارد ششم: شهریه دوره

1-6 شهریه دوره : 50000000 ریال

2-6 معادل ریالی 500 یورو برای مهارت آموزان خارجی

استاندارد هفتم :

1-7 گواهینامه پایان دوره :

هر مهارت آموز باید بتواند:

اصول انجام مشاوره شیردهی صحیح با مادر را انجام دهد: جهت برقراری یک شیردهی موفق، اعتماد مادر را 1- جلب نماید، در مادر ایجاد انگیزه کند و اعتماد به نفس او را افزایش دهد تا نهایتاً بتواند در مادر تغییر رفتار ایجاد کند.

انواع وضعیت های صحیح شیردهی را روی مولاژ انجام داده و یا به مادر بیاموزد. 2-

پستان گرفتن صحیح شیرخوار را روی مولاژ انجام داده و یا به مادر بیاموزد. 3-

نحوه تغذیه با شیرمادر در شیرخواران نارس، نزدیک ترم، کم وزن و دارای نیاز خاص را به مادر آموزش دهد. 4-

روش های تحریک رفلکس اکسی توسین را بر روی مولاژ انجام و یا به مادر آموزش دهد. 5-

روش های صحیح دوشیدن شیر (با دست یا پمپ) و نحوه ذخیره سازی آن را به مادر آموزش دهد. 6-

روش فشردن پستان با دست را انجام داده و کاربرد آن را توضیح دهد. 7-

استفاده از برخی ابزار برای تغذیه شیرخوارانی که امکان تغذیه مستقیم از پستان مادر را ندارند (فنجان، قاشق، 8-

، ...) را به مادر بیاموزد. SNS

مشکلات احتمالی شیردهی (مربوط به مادر یا شیرخوار) را با انجام اقدامات زیر شناسایی و رفع کند: گرفتن شرح 9-

حال کامل، ارزیابی نحوه شیردادن مادر و شیرخوردن شیرخوار، لیست کردن نشانه ها، لیست کردن علل به وجود

آورنده مشکلات، تطبیق شرح حال و نشانه ها با مشکلات، اولویت بندی مداخلات لازم / و در نهایت مداخلات

انجام شده را ارزشیابی کند.

در موارد لزوم را اجرا نماید. KMC تماس پوست با پوست مادر و نوزاد بعد از زایمان طبیعی و سزارین / 10-

علل امتناع شیرخوار از گرفتن پستان را رفع کند. 11-

مادران باردار نیازمند مراقبت ویژه در شیردهی را شناسایی کند. 12-

مادران نیازمند مشاوره تخصصی را شناسایی و ارجاع دهد. 13-

2-7 اعتبار گواهینامه 5 سال